

РОЗУМНА ДОНЬКА

БІЛОРУСЬКІ
НАРОДНІ
КАЗКИ



Шкільна бібліотека української та світової літератури

Folk art (Folklore)

**Казки добрих сусідів. Розумна
донька. Білоруські народні казки**

«ОМІКО»

УДК 398.2(476)

Folk art (Folklore)

Казки добрих сусідів. Розумна донька. Білоруські народні казки / Folk art (Folklore) — «ОМІКО», — (Шкільна бібліотека української та світової літератури)

Про те, як Андрій мудрим став, та про поліщуків та орачів, про Оленку та про те, як Василь змія перемиг, про те, як кіт звірів налякав, та про що кує зозуля, дізнаєтеся у книжці «Розумна донька», куди увійшли найпопулярніші білоруські народні казки («Як Іван чортів перехитрив», «Синя свита навиворіт шита», «Пан і казкар» та ін.). Більшість казок українською друкується вперше. Книжка розрахована на широке коло юних читачів.

УДК 398.2(476)

© Folk art (Folklore)

© ОМІКО

Содержание

Оленка	6
Як Андрій мудрим став	10
Вихор і його подарунки	12
З ріжка всього багато	15
Конец ознакомительного фрагмента.	17

Казки добрих сусідів. Розумна донька. Білоруські народні казки

- © О. Р. Герман, переклад українською, упорядкування, 2019
- © Я. А. Кісельова, ілюстрації, 2019
- © Є. В. Вдовиченко, художнє оформлення, 2019
- © Видавництво «Фоліо», марка серії, 2010

Оленка

Жили дід і баба. І була у них донька Оленка. Але ніхто з сусідів не називав її по імені, а всі називали Кропивницею.

– Он, – кажуть, – Кропивниця повела Сивку на пашу.

– Он Кропивниця з Лискою пішла по гриби.

Тільки й чує Оленка: Кропивниця та Кропивниця...

Прийшла вона якось додому з вулиці і жаліється матері:

– Чому це, мамо, ніхто мене по імені не називає?

Мати зітхнула і каже:

– Тому, що ти, доню, у нас одна: немає у тебе ні братів, ні сестер. Ростеш ти, як кропива під тином.

– А де ж мої брати і сестри?

– Сестер у тебе, – каже мати, – немає, це правда, а от братів було троє.

– Де ж вони, мамо?

– Хто їх знає. Як тебе в колисці ще колисали, поїхали вони з вогняними зміями-смоками воювати, собі і людям щастя добувати. От з тих пір і не повернулись...

– Мамо, так я піду шукати їх, не хочу, щоб мене Кропивницею називали!

І як не умовляли її батько й мати – нічого не добились.

Тоді мати й каже:

– Одну я тебе не відпущу: мала ти ще для такої дороги. Запрягай Сивку і їдь. Сивка наша стара, розумна – вона привезе тебе до братів. Та, дивись, на ніч ніде не зупиняйся: їдь день і ніч, поки братів не знайдеш.

Запрягла Оленка Сивку, взяла на дорогу хліба і поїхала.

Виїхала вона за село, дивиться – біжить за возом їхній старий пес Лиско. Хотіла було Оленка собаку прогнати, та передумала: нехай біжить – в дорозі веселіше буде.

Їхала вона, їхала – під'їжджає до перехрестя. Сивка зупинилась, назад озирається. Оленка запитує у неї:

Заіржи, заіржи, кобилице,

Скажи, скажи мені, Сивице:

На яку дорогу тебе направляти,

Де мені братів рідних шукати?

Підвела тут Сивка голову, заіржала, на дорогу зліва показала. Пустила її Оленка по тій дорозі. Їде вона чистими полями, їде темними борами. Приїхала присмерком в хащу лісову. Бачить – стоїть в хащі при дорозі хатинка. Тільки Оленка підїхала до хатинки, як вибігла звідти якась горбата, кістлява баба з довгим носом. Зупинила вона Оленку і каже їй:

– Куди ти, нерозумна, на ніч їдеш. Тебе тут вовки з'їдять! Залишайся у мене ночувати, а завтра, як розвидниться, і поїдеш.

Почув те Лиско і загавкав тихенько:

Гав, гав!

Не веліла мати

Нічки ночувати!..

Гав, гав!

Не баба це

Говорить з тобою, –

Відьма Барабаха
З думкою злою...

Не послухалась Оленка Лиска, залишилась ночувати в хатинці.

Розпитала відьма Барабаха Оленку, куди вона їде. Оленка все їй розказала. Відьма на радощах так і підскочила: Оленчині брати, думає вона, і є, мабуть, ті самі богатирі, що всю її рідню зі світу зжили. Тепер вже вона з ними вправиться...

Раненько встала відьма, нарядилася, як на ярмарок, а весь Оленчин одяг заховала і будить її:

– Вставай, поїдемо братів шукати!

Встала Оленка, дивиться – немає одягу...

– Як же я поїду? – каже Оленка.

Принесла їй відьма старі жебрацькі лахи.

– На, – каже, – тобі й така одежина згодиться.

Одягнулася Оленка, пішла запрягати Сивку. Взяла відьма ніж і товкач, сіла у візок, як пані, а Оленку замість кучера посадила.

Їдуть вони, а Лиско біжить збоку і гавкає:

Гав, гав!

Не веліла мати

Нічки ночувати!..

Гав, гав!

Відьма Барабаха

Баринею сидить,

На тебе, Оленко,

Змією сичить...

Почула те відьма Барабаха, схопила товкач і кинула в Лиска. Заскавучав Лиско – перебила йому відьма ногу.

Оленка заплакала:

– Бідолашний Лиско, як же ти будеш тепер бігти?!

– Замокни, – наказала відьма, – бо й з тобою таке буде!

Їдуть вони далі, а Лиско не відстає, на трьох ногах скаче. Доїхали до перехрестя. Сивка зупинилась.

Оленка запитує у неї:

Заіржи, заіржи, кобилице,

Скажи, скажи мені, Сивице:

На яку дорогу тебе направляти,

Де мені братів рідних шукати?

Заіржала Сивка, на дорогу з правого боку показала. Всю ніч їхали вони темною пушею по тій дорозі. Ранесенько виїхали на луг, дивляться – стоїть перед ними шовковий намет, а поруч три коники пасуться. Сивка весело заіржала і повезла Оленку з відьмою прямо до намету. Зраділа Оленка:

– Тут, мабуть, мої брати живуть!

Відьма злісно фиркнула:

– Краще помовчи! Тут живуть не твої брати, а мої!

Підїхали до намету. Виходять звідти три кремезні юнаки – усі на одне лице, гарні та дужі.

Зіскочила відьма з візка і до них:

– Як, братики, поживаєте? А я увесь світ об'їздила, втомилася, вас все шукала...

– Так це ти наша молодша сестриця? – запитують брати-богатирі.

– Та я ж, я, – каже відьма, – я ваша рідна сестра...

Кинулись брати до неї, почали її цілувати-милувати, на руках носити. Такі раді, що їй не передати.

– Дивись, – дивуються вони, – як довго ми воювали: за цей час сестра не тільки виросла, а й постаріла... Ну, та нічого: всіх ворогів ми перебили, залишилась одна лиш відьма Барабаха. Як знайдемо її, то спалимо, а тоді їй додому поїдемо.

Почула те відьма і тільки усміхнулась: подивимось ще, хто кого спалить!..

– А що це, сестрице, за дівчинка з тобою приїхала? – запитує старший брат.

– Та це моя наймичка, – відповідає відьма Барабаха. – Вона у мене кучером служить і мою кобилку пасе.

– Добре, – кажуть брати, – вона і наших коней буде пасти.

Повернулась відьма, крикнула до Оленки:

– Чого сидиш? Випрягай Сивку та веди її на пашу!

Заплакала Оленка, почала Сивку випрягати. А брати підхопили відьму Барабаху на руки, понесли в намет пригощати.

Їсть відьма Барабаха, п'є, а сама думає: «Як ляжуть вони спати, я всіх їх заріжу...»

А Оленка сидить ти часом на лузі біля коней і співає, плачучи:

Сонечку, сонечку,
Сира землице,
Дрібна росице,
А що моя мама робить?

Відповідають земля і сонце:

Полотно тче,
Полотно тче,
Золотим візерунком завиває,
Доньку Оленку
З братами чекає...

Вийшов молодший брат з намету і заслухався. Повернувся до намету та й каже:

– Знаєш, сестрице, знаєте, братики, чи то пташка на лузі щебече, чи то дівчина співає. Та так жалібно, що аж за серце хапає.

– Це моя наймичка, – каже відьма Барабаха. – Вона на всі витівки хитра, та тільки працювати ліниться.

Вийшов тоді середній брат послухати, хоч відьма і не пускала його.

Послухав він жалібну пісню Оленки, а потім ще почув, як Лиско загавкав:

Гав, гав!
Відьма Барабаха
В наметі сидить,
На чужих на братів
Змією сичить.
Хліб їсть, вино п'є,
Медом запиває,

Рідна ж сестриця
Сльози проливає.

Повернувся середній брат і каже старшому:

– Піди і ти послухай.

Пішов старший брат, а середній все на відьму Барабаху поглядає.

Послухав старший брат пісню Оленки, послухав і що Лиско про відьму Барабаху прогавкав, і про все здогадався.

Підбіг він тоді до Оленки, схопив її на руки і приніс в намет.

– Ось хто, – крикнув він, – наша справжня сестра! А це – відьма Барабаха!

Розвели тоді брати велике багаття і спалили на ньому відьму Барабаху, а попіл у чистому полі розвіяли, щоб і духу її не було. А потім згорнули шовковий намет і поїхали щасливі разом з Оленкою до батьків своїх стареньких.

* * *

Як Андрій мудрим став

Жив один допитливий юнак Андрій. Хотів він все знати. Куди не погляне, що не побачить, про все в людей розпитує, про все вивідує. Пливуть по небу хмари... Звідки вони взяли? І куди плывуть? Шумить за селом річка... Куди тече? Росте ліс... Хто його посадив? Чому у птахів крила, і вони вільно літають, а чому в людини немає крил?

Люди відповідали йому, відповідали, а потім набрид усім, вони й самі не знають, як йому пояснити.

– Ти, Андрію, хочеш бути мудрішим від усіх, – почали люди над ним сміятися. – Хіба ж все можна знати?

Але Андрій не повірив, що всього знати не можна.

– Піду, – каже, – до самого Сонця, воно всюди світить, все бачить, все знає. Попрошу його, воно й розповість мені про те, чого я сам не знаю.

І пішов він шукати те місце, куди Сонце увечері на відпочинок сідає.

Йде він, йде, дивиться – сидить біля дороги на камені чоловік і всіх запитує: «Довго мені тут сидіти?»

І Андрій йому також не може нічого відповісти.

Пішов він далі. Бачить – підпирає чоловік плечима тин.

– Що це ти, чоловіче, робиш? – запитує Андрій. – Навіщо старий тин підпираєш?

– Не знаю... Може, ти знаєш?

– Якби я знав, то не шукав би того, хто все знає, – сказав Андрій і пішов далі.

Пройшовши небагато, бачить – чоловік у смітті гребеться.

– А навіщо ти, чоловіче, сміття розгрібаєш?

– Не знаю.

– І я не знаю, – сказав Андрій і пішов далі.

Довго йшов, зайшов у густий ліс. Цілий день ішов лісом, а під вечір вийшов на галявину. І його раптом щось засліпило: таке сяйво йшло з галявини. Замружив він очі, бачить – неподалік хороми Сонця вогнем горять. Він увійшов у хороми, але його засліпило сяйво. Звук до світла і побачив – сидить у кріслі старенька мати Сонця.

– Ти чого, юначе, сюди прийшов? – запитала.

Поклонився їй Андрій і сказав:

– Прийшов я, щоб у Сонця про таке-сяке дізнатися.

– А про що ж це – таке-сяке?

– Та про все, чого я сам не знаю.

– А чого ж ти сам не знаєш?

Став їй Андрій розповідати, а стара слухала-слухала і позіхати почала.

– Добре, – сказала вона, – почекай, скоро син ночувати повернеться. А я тим часом подрімаю: бо я за довгий день натомилась.

Вийшов Андрій надвір. Розвів вогнище, почав смажити сало, бо зголоднів за довгу дорогу! Наївся сала з хлібом. Пити захотілось. Пішов до річки й нахилився до води. Раптом бачить – піднімається з дна річки дівчина, та така гарна, що очей не відвести. І вона на нього задивилась.

– Не пий води з річки, – каже вона, – бо Сонце тебе спалить!

– А мені дуже хочеться пити.

– Йди за мною.

Привела його дівчина до старого дуба, а з-під нього тече джерело чистої холодної води.

Нахилився Андрій і напився вволю джерельної води. А тут і Сонце почало спускатися з неба в свої хороми. Треба до нього йти, а йому шкода прощатися з красивою дівчиною.

– Ти ж дивись, не говори Сонцю, що бачив тут мене, – сказала дівчина, піднялась вгору і заблищала з неба яскравою зірочкою.

Пішов Андрій у хороми. А там Сонце так пече, що аж стіни потріскують. Але Андрію байдуже – напився він джерельної води, от Сонце й не може його спалити. Тільки шапку насунув на лоба, щоб очей не випало. Розповів він Сонцю, за чим прийшов. Каже Сонце:

– Навчати тебе у мене немає часу. Але я зроблю так, що ти сам про все дізнаєшся.

Сказало так Сонце, зібрало всі свої промені в один жмут і блиснуло йому в голову.

І Андрій відчув, що стало в його голові зрозуміліше і світліше, тільки дуже горить вона, а серце стало раптом холодним, як лід...

Вийшов він. Недобре йому стало з холодним серцем. Згадав він про дівчину. І так йому захотілось побачити її ще раз, що він навіть увесь розімлів.

Почав кликати її. І скотилась з неба яскрава зірочка і обернулась перед ним гарною дівчиною. Як глянув на неї Андрій, одразу відчув, що серце його стало знову таким, як було.

Узяв він дівчину за руку і повів на свою батьківщину. Він був таким щасливим, що і птахам, які мають крила і літають, не заздри.

Підійшли вони до того чоловіка, що сміття розгрібав. Подивився на нього Андрій і все зрозумів.

– Ти, – сказав він чоловікові, – шукаєш у смітті загублені копійки і тільки гаєш час. Візьмись краще за роботу – швидше заробиш гроші, ніж знайдеш.

Послухав його чоловік, почав працювати та й нажив собі добро і гроші.

Йдуть вони далі, побачили чоловіка, який підпірав плечима тин. Подивився на нього Андрій і сказав:

– Не підпірай, чоловіче, те, що перегнило, воно все одно завалиться. Зроби краще новий тин.

Прислухався чоловік до його порад і поставив новий тин.

Дійшли вони до чоловіка, що на камені сидить і не знає, чи довго йому ще так сидіти. Андрій йому каже:

– Не будь, чоловіче, таким жадібним: дай посидіти на цьому камені й іншим перехожим.

Зняв Андрій чоловіка з каменя і сіли вони з дівчиною перепочити. А чоловік побіг задоволений додому.

Відпочили і рушили в далеку дорогу, туди, де жив Андрій.

І відтоді не Андрій у людей про все розпитує, а, навпаки, люди в нього.

Так став Андрій мудрим.

* * *

Вихор і його подарунки

Жили собі дід і баба. Жили вони дуже бідно, нічого в них не було, був тільки один кошик жита. Ось дід якось і запитує бабу:

– Бабо, що нам робити з цим житом?

– Іди до млина, змели жито на борошно – хліба напечемо, – сказала та.

Пішов дід до млина, змолот жито і борошно поніс додому. Звідки не візьмись, налетів вихор і розвіяв усе дідове борошно. І він приніс додому пустого кошика.

– Бабо, що ми будемо робити? Вихор все наше борошно розвіяв!..

– А ти йди, діду, і вимагай у вихора повернути борошно!

Пішов дід шукати вихор.

Йшов-йшов, довго йшов, прийшов у густий ліс. Дивиться – стоїть хатинка. Увійшов дід до хатинки. Сидить в тій хатинці стара жінка. Запитала вона:

– Чому ти прийшов сюди, добрий чоловіче?

– Та я вихор шукаю.

– А навіщо він тобі?

– Він розвіяв моє борошно, хочу щоб повернув.

– Якщо так, – мовить стара, – ти прийшов куди треба: це хатинка вихора, а я його рідна мати.

Нагодувала вона діда і звеліла чекати. Невдовзі прилетів вихор. Запитує його мати:

– Навіщо ти в цього чоловіка борошно розвіяв? Тепер у нього немає хліба!

Вихор відповідає:

– Не гнівайся, діду, дам тобі за твое борошно гарний подарунок!

І дає йому скатертину.

Дід запитує:

– Що це за скатертина? Навіщо вона мені?

– А ця скатертина не проста, – мовить вихор. – Як скажеш: «Гей, скатертино, скатертино, розгорнися-простелися, дай попити-поїсти, що є на світі!» – вона тобі все дасть.

Пішов дід додому із скатертиною. Пройшов небагато і думає: «Дай спробую, чи не обдурив мене вихор». І каже:

– Гей, скатертино, скатертино, розгорнися-простелися, дай попити-поїсти, що є на світі!

Скатертина розгорнулася-простелилася – і з'явилися на ній різні страви, які тільки бувають на світі.

Здивувався дід. Поїв, згорнув скатертину і пішов додому. І застала його в дорозі ніч. Попросився він в одну хату переночувати. А жила в цій хаті багата господиня. І розбагатіла вона завдяки своїм хитрощам – дурила людей. Пустила вона старого до хати і почала випитувати:

– Звідки, діду, йдеш?

– Та оце ходив до вихора за борошно борг взяти.

– А що ж тобі вихор дав?

– Дав скатертину.

– Скатертину?

– Не проста вона! Як скажеш їй: «Гей, скатертино, скатертино, розгорнися-простелися, дай попити-поїсти, що є на світі!» – вона все й дає.

– Поклади, діду, свою скатертину в сінях: її в нас ніхто не візьме.

Старий послухався і поклав скатертину в сінях. Господиня з ним розмовляє, а сама покликала доньку й шепнула:

– Візьми дідову скатертину, а замість неї поклади нашу!

Донька так і зробила: свою скатертину поклала, а дідову заховала.
Уранці дід встав, сховав скатертину за пазуху і почимчикував додому. Прийшов і до старої:

– Ну, стара, тепер будемо ситі! Сідай до столу!
Сіли вони. Дід вийняв скатертину і наказав:
– Скатертино, скатертино, розгорнися-простелися, дай попиту-поїсти, що є на світі!
А скатертина й не поворухнулась. Вигнала баба діда з хати:
– Іди знову до вихора!
Пішов дід знову в густий ліс. Йшов-йшов, знайшов хатинку вихора. Зайшов і почав лягтися:

– Безсоромний ти, вихоре! Обдурив ти мене! Нічого твоя скатертина не дає!
Привів вихор баранчика і каже:
– Ось тобі, діду, баранчик. Як скажеш: «Баранчику, баранчику, потрусись, дай золота-срібла», він і дасть.
Узяв дід баранчика і пішов додому.
Ішов-ішов і зайшов знову переночувати в ту ж хату. Пустила його господиня й запитує:
– Що це в тебе за баранчик?
– А цього баранчика мені вихор дав. Як скажу йому: «Баранчику, баранчику, потрусись, дай золота-срібла», – він і дасть.
– Покажи!
– Дай мені ряднину!
Господиня принесла ряднину. Дід розстелив, поставив на неї баранчика й сказав:
– Баранчику, баранчику, потрусись, дай золота-срібла!
Баранчик потрусився, і посипалось з нього золото-срібло.
Господиня побачила це і вночі підмінила баранчика. Ранком дід взяв чужого баранчика і пішов додому. Приходить і каже старій:
– Стара, принеси ряднину! Тепер у нас завжди будуть гроші!
Стара принесла.
Дід поставив баранчика на ряднину й наказав:
– Баранчику, баранчику, потрусись, дай нам золота-срібла!
А баранчик стоїть і тільки бекає.
Прогнала баба діда з хати:
– Йди до вихора і вимагай віддачі за наше борошно!
Пішов дід знову до хатки вихора. Вислухав його вихор і дав йому ріжок:
– Візьми, діду, цей ріжок. Тепер все твоє добро до тебе повернеться, тільки скажи: «З ріжка всього багато!»
Іде дід додому й думає: «Ану, спробую я цей ріжок!» І каже:
– З ріжка всього багато!
Вискочили тут з ріжка козарлюги з дубцями і давай діда лупцювати. Добре, що він здогадався крикнути:
– Усі назад в ріжок!
Козарлюги з дубцями відразу в ріжку сховались, а дід пішов своєю дорогою.
«Ну, – думає, – не обдурив вихор! Навчив мене розуму. Знаю, що мені тепер робити!»
Дійшов він до хати, де раніше ночував, і знову на ніч попросився. Господиня швиденько двері відкрила, пустила його й запитує:
– Що це в тебе, діду, за ріжок такий?
– Цей ріжок мені вихор подарував. Він що захочеш дасть. Тільки скажи: «З ріжка всього багато!»

Сказав це дід і вийшов з хати, а ріжок на столі залишив. Тільки він за двері, а господиня схопила ріжок і до нього:

– З ріжка всього багато!

Як тільки вона це сказала, вискочили козарлюги і давай її бити дубцями. Били-били, били-били! Закричала вона:

– Діду, діду! Допоможи!

– Віддаси мою скатертину і баранчика?

– Я їх не брала!

– Не брала? Ну, так бийте її, молодці!

– Ой, діду, віддам, тільки врятуй мене!

Тоді дід сказав:

– Усі в ріжок назад!

Козарлюги з дубцями відразу в ріжок сховались. Віддала стара дідові й скатертину, і баранчика. Пішов дід додому.

Прийшов і приніс своїй дружині всі подарунки вихора, і стали вони жити-поживати, не бідувати.

* * *

З ріжка всього багато

Жили собі дід і баба. Бідно жили. Відомо – старі люди: ні працювати, ні заробити не можуть, тільки тим і жили, що збирали милостиню.

Дочекались вони весни. Почали люди сіяти.

Ось баба каже дідові:

– Ти б, діду, трохи проса посіяв. Я приховала на посів. Тоді б ми каші наварили, бо сухарі тверді для наших зубів.

– Добре, – погодився дід, – посію.

Скопав він біля кущів землю і посіяв просо. Зійшло просо, росте. Сонце його гріє, дощик поливає. Радіє дід.

Одного разу пішов він подивитися на своє просо. Бачить – походжає по ньому журавель.

– Киш-киш, щоб тобі! – закричав дід на журавля. – Бачиш, де місце знайшов для прогулянок!

Піднявся журавель і полетів.

Глянув дід, а все просо витоптане і побите.

Засумував дід. Прийшов додому й каже бабі:

– Гарне просо вродило, але біда: внадився журавель літати – потоптав своїми довгими ногами. Нічого буде збирати.

Поохала баба, а потім і каже:

– Діду, ти ж був гарним мисливцем. І рушниця твоя на горищі без діла. Візьми її та піди вполюй журавля-капосника. Буде в нас замість каші хоч м'ясо.

Послухався дід, дістав з горища рушницю, почистив її, набив дробом і пішов на свою смужку.

Приходить, дивиться – знову журавель у просі. Розізлився дід, прицілився і хотів стріляти.

А журавель підняв голову і каже людським голосом:

– Почекай, діду! Що це ти хочеш робити?

– Буду в тебе стріляти! – каже дід. – Ти все моє просо витоптав своїми довгими ногами.

Журавель відповідає:

– Я ж не знав, що це твоє просо. Думав, панське. Пробач мені.

– Гарно сказано – пробачити! – сказав дід. – У мене була надія тільки на це просо, бо більше в мене нічого немає. А нині доведеться через тебе з голоду помирати.

Вислухав журавель дідову скаргу і сказав:

– Якщо ти такий бідний, почекай, я принесу тобі за просо подарунок.

Піднявся журавель і полетів.

А дід стоїть з рушницею і думає: «Мабуть, обдурив мене журавель. Шкода, що я його не застрелив. Що я скажу бабі?»

Тільки він так подумав, дивиться – летить журавель і тримає в дзьобі торбинку. Сів, подав торбинку дідові.

– Це тобі, – каже, – діду, за твоє просо.

Подивився дід на торбинку – звичайна бідняцька. Покрутив він головою й каже:

– Навіщо вона мені? У мене і своїх вдосталь. Бідняк я. А в бідняка, сам знаєш, торбинка – все його багатство.

– Бери, діду: такої в тебе нема. Це – чарівна торбинка. Варто тобі тільки покласти перед собою і сказати: «Торбинко, розкотися, розкрутись, дай поїсти і попийти» – і відразу все буде. А як досита поїси, скажи: «Торбинко, скотися, скрутись, їжа і напої сховайтесь» – і торбинка знову стане звичайною.

– Якщо так, дякую, – сказав дід і пішов з торбинкою додому.

Не терпиться діду дізнатися, чи правду сказав журавель про торбинку. Присів біля дороги, поклав торбинку на коліна і промовив:

– Торбинко, розкотися, розкрутися, дай поїсти і попити!

Диво дивне! Відразу такий багатий стіл з'явився перед дідом, що і в панів такого не побачиш: пироги та короваї, смажене і парене, солодощі і різні вина...

– Молодець журавель, не обдувив! – зрадів дід.

Наївся, напився дід, потім наказав торбинці згорнутися, сховав її за пазуху і веселий пішов додому. Приходить і до баби:

– Що ти, бабо, жива-здорова?

– Жива, жива! А ти як? Щось ти довго ходив. Я вже думала, що тебе вовки з'їли, кістки в кущі затягли і хмизом прикрили.

– Ні, бабо, вовки не з'їли, а приніс я хліб-сіль – вистачить на все наше життя. Сідай, стара, до столу.

Дістав дід з-за пазухи торбинку, поклав на стіл і сказав слова, які треба.

Баба аж зойкнула: не тільки все на столі з'явилося, а навіть і сама їхня хатинка посвітлішала...

– Звідки все це, старий?

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.